

Targ na bydło i nierogaciznę we Wrocławiu.

Wrocław, piątek, 20. listopada 1914.

(Własne spraw. tel.)

Spędzono:		Pozostało z zeszłego targu:	
a) 430 sztuk bydła rogatego,		a) — sztuk bydła rogatego,	
b) 1522 „ „ świń,		b) — „ „ świń,	
c) 435 „ „ cieląt,		c) — „ „ cieląt,	
d) 75 „ „ owiec.		d) — „ „ owiec.	

	Płacono za	
	wagi żywej mk.	centnar wagi mięsa mk.
A. Woły		
a) pełnom., utucz., najprz., kt. nie chodz. w jarzm.	47—49	82—86
b) pełnom., utucz. w wieku 4—7 lat -	41—45	71—76
c) młod., mięs., nieutucz. i star. utucz -	—	66—70
d) średnio pas. ml. i dobrze pas. starsze -	—	67—
B. Buhaje.		
a) pełnomięsne, wyrosłe, najprzedniejsze -	52—56	82—86
b) pełnomięsne, młodsze -	46—48	78—82
c) średn. pas. młod. i dobrze pas. star. -	39—42	76—80
C. Jałówki i krowy.		
a) pełnomięsne, utuczone, najprzedn. jałówki	—	—
b) pełnom., utucz., najprz. krowy do lat 7	45—47	—
c) starsze, upas. kr. i mniej rozwin. ml. kr. i jał.	35—40	72—80
d) średnio pasione krowy i jałówki -	32—35	60—69
e) mało pasione krowy i jałówki -	—	52—
D. Bydło mało pasione młodociane -	—	—
Cielęta.		
a) najwyborn. ciel. tucz. (doppellendery) -	—	—
b) najprzedniejsze cielęta utuczone -	—	—
c) śred. ciel. utucz. i najl. od cyca -	47—50	81—86
d) poślednie tuczone cielęta i dobre od cyca	39—42	70—75
e) pośledn. cielęta od cyca -	31—36	62—73
Owce. (A. Tuczony w owczarni.)		
a) tuczony i młodsze skopy -	45—47	84—93
b) star. sko., gor. tucz. jagn. i dob. żyw. ml. mac.	35—40	76—87
c) średnio żywione skopy i maciorki -	32—35	64—70
Swinie.		
a) pełnomięsne od 240—300 funt. żywej wagi	54—58	68—73
b) pełnomięsne od 200—240 funt. żywej wagi	52—56	68—73
c) pełnomięsne od 160—200 funt. żywej wagi	48—51	62—65
d) pełnomięsne mniej niż 160 funt. żywej wagi	43—46	56—60
e) maciory i kiernozy -	42—44	55—62
f) tłuste, przeszło 3 centnary żywej wagi -	60—63	73—77

Przebieg targu: Dowóz był średni. Interes przewlekły, gdyż rzeźnicy już w poniedziałek zaopatryli się dostatecznie w towar. Ceny doznały zniżki, mianowicie cielęta o 8 do 12 mk., tuczony skopy o 4 mk., swinie o 3 mk., tuczniaki ponad 3 centnary żywej wagi staniały o 10 do 12 mk. Bydło rogate bez zmiany.

Targ na swinie w Friedrichsfelde.

Friedrichsfelde pod Berlinem, 17. listopada.

Spędzono: 43 swinie, 3370 prosiąt.

Płacono: **Warchlaki**, 7 do 8 miesięczne 41—52 mk., 5 do 6 miesięczne 29—40 mk., 3 do 4 miesięczne 15—28 mk. za sztukę; **prosięta**, 9 do 13 tygodni stare 9 do 14 mk., 6 do 8 tygodni stare 5—8 mk. za sztukę.

Przebieg targu: Interes powolny, ceny bez zmiany.

Friedrichsfelde pod Berlinem, 20. listopada.

Targ na bydło chude.

Spędzono: 7807 wołów, 601 cieląt, 311 krów mlecznych, 171 buhajów, 1525 sztuk bydła młodocianego.

Płacono. **Krowy mleczne i wysokonóżne:** I gatunek 450—520 mk., II gatunek 380—450 mk., III gatunek 330—380 mk., IV gatunek 240—330 mk. — **Bydło młodociane I klasy** 33—36 mk., II klasy 28—32 mk.

Przebieg targu: Interes był średni, rynek uprzątnięto.

Ś. p. Józef Chociszewski.

W środę rano o godz. pół do 8. zmarł w Gnieźnie Józef Chociszewski, autor rozlicznych obrazków powieściowych i dramatycznych, oraz dziełek popularno-naukowych z zakresu wiedzy ojczyściej.

Józef Chociszewski urodził się w roku 1837. Pracę literacko-oświatową rozpoczął już w 20. roku życia, pozostając jej wiernym do ostatniej chwili. Owoce tej pracy są — śmiało rzecz można — olbrzymie, nie tylko pod względem ilości wydanych dziełek, lecz przede wszystkim pod względem wpływów na szerokie, najszerokie zastępy ludu naszego, którego był najlepszym opiekunem i nauczycielem. To też całe społeczeństwo odczuje boleśnie śmierć tego, którego hasłem i celem całego żywota była praca nad oświatą ludu, w którego sercach zbudował sobie pomnik miłości i wdzięczności. Cześć jego pamięci.

Osiemnaście wypowiedzeń wojny.

Od dnia rozpoczęcia pierwszych kroków wojennych pomiędzy Austrią a Serbią nastąpiło nie mniej jak osiemnaście wypowiedzeń wojny, mianowicie wystąpiły:

1. Austriya przeciw Serbii 28. lipca.
2. Niemcy przeciw Rosji 2. sierpnia.
3. Niemcy przeciw Francji 3. sierpnia.
4. Niemcy przeciw Belgii 3. sierpnia.
5. Anglia przeciw Niemcom 4. sierpnia.
6. Austriya przeciw Rosji 5. sierpnia.
7. Serbia przeciw Niemcom 5. sierpnia.
8. Czarnogóra przeciw Austrii 7. sierpnia.
9. Francya przeciw Austrii 12. sierpnia.
10. Anglia przeciw Austrii 13. sierpnia.
11. Czarnogóra przeciw Niemcom 22. sierpnia.
12. Japonia przeciw Niemcom 23. sierpnia.
13. Austriya przeciw Japonii 25. sierpnia.
14. Austriya przeciw Belgii 27. sierpnia.
15. Rosya przeciw Turcyi 30. października.
16. Francya przeciw Turcyi 5. listopada.
17. Anglia przeciw Turcyi 6. listopada.
18. Belgia przeciw Turcyi 7. listopada.

Krwawe walki we Francji.

Jeden z oficerów niemieckich opisuje w „Kreuz-Ztg.“ trudne stanowisko wojsk niemieckich we Francji. Pomiędzy innymi pisze:

„Fortece pogranicza Nancy i Toul są potężnymi punktami oparcia armii francuskiej. Każdy pas lasu, każde wzgórze nadaje się do obrony. Trzeba iść krok za krokiem, a tyśiące paszcz spiszowych sieją śmierć na teren i w forty. Piechota francuska czyha w trzypiętrowych rowach strzeleckich, z zasiekami i drutem kolczastym, dzięki osłonom betonowym znosi deszcze granatów, a ruchome wieże pancerne, zagłębiające się w ziemię i trudne do ostrzeliwania, odpowiadają na bomby niemieckie.

W piwnicach okolicznych wsi pozakładano telefony, przez które zdradza się obrońcom osłonięte pozycje artylerii niemieckiej. Wciąż dostrzegaliśmy sygnały świetlne, którym trzeba było przeszkadzać; psy z depeszami u obróż biegały przez lasy; kuryerzy nocni włóczyli się po okolicy, gółębie pocztowe fruwały — zjedliśmy je, wydobywszy z klatek. Oswoiłiśmy się z podstępami; jednak te telefony w piwnicach domostw chłopskich zaskoczyły nas. Właściciele tych domów, jeżeli nie znikli natychmiast, przepłacali to oczywiście życiem, ale niejedni kanonier niemiecki zginął, gdyż szpiedzy podawali odległość naszych baterij nieraz na metr dokładnie.

„Wiele pożytku przynoszą też Francuzom w wojnie fortecznej lotnicy. Nasypy ziemne, aczkolwiek pokrywa się je liśćmi, nie dadzą się zupełnie zamaskować. Lotnik płynął nad niemi na wysokości 2000 metrów, więc tak, że go nie można było dosięgnąć, i gdy dał niewidzialne dla nas znaki lub opuszczał na ziemię kule świetlne, wówczas można było spodziewać się w ciągu paru minut piekielnego ognia francuskiego, ognia, pokierowanego znakomicie co do odległości i linii strzałów. Teraz i my postępujemy tak samo; lotnicy nasi oryentują nas świetnie. Można jednak wyobrazić sobie, z jaką nienawiścią patrzą wojska nasze na lotników nieprzyjacielskich. Z niesłychanym napięciem śledzi się ze wsi, z biwaków i obozów, jak szrapnele z naszych dział połowych pękają w białych chmurkach koło zuchwałych pilotów, pędzących stadami po 10, 20 i 40. Trafne strzały są rzadkością, gdyż lotnicy płyną za wysoko. Ale gdy sami rzucają bomby i zabijają — jak się to np. zdarzyło niedawno — jednym pociskiem jedenaście koni i kilku żołnierzy — wówczas zestrzeleniem takiego lotnika cieszy się i ten, kto mimo wszystko darzy poważaniem odwagę tych ludzi, gardzących śmiercią.”

Wiadomości bieżące.

Podrożenie węgla.

Ceny węgla podwyższone zostaną od nowego roku. Zaopatrzyć się należy najlepiej zaraz. Popyt na węgle jest obecnie na całym Śląsku górniczym bardzo wielki. Kopalnie mogłyby teraz powetować swe straty poniesione w tygodniach mobilizacji, ale jest brak ludzi do pracy. Obecnie

kopalnie dobywają około 70% tej ilości węgla, którą w innych zwykłych czasach zwykle dobywały. Brak robotników jest więc jedną z głównych przyczyn zmniejszenia się ilości węgla wydobywanego na Górnym Śląsku. Kopalnie jednak prawie wszystkie posiadają wielkie zapasy węgla na hałdach, nagromadzone w czasie mobilizacji, gdy nie można było prawie wcale węgla rozsyłać. Mogłyby więc kopalnie na razie podolać wszystkim zamówieniom, ale tu znowu okazuje się brak wagonów do rozsyłania węgla. Wiele wagonów użyto do przewożenia ziemniaków i buraków, a sprawy wojenne także ciągle jeszcze potrzebują wiele wagonów. Z tych powodów ograniczona jest rozsyłka węgla.

Przy przesyłkach pieniężnych

do Szwajcaryi, Rumunii, Włoch itd. liczy się obecnie 100 franków (lei w Rumunii) = 89 marek, do Holandyi 100 guldów = 186 marek, do Danii, Szwecyi i Norwegii 100 koron = 119 mk., do Stanów Zjednoczonych północnej Ameryki 100 dolarów = 454 mk.

82-letni wojownik.

Najstarszym żołnierzem armii niemieckiej był zapewne 82-letni mistrz zbrojowy husarz Mentzen, który poległ na zachodnim polu walki.

Jeszcze w sprawie szkół uzupełniających.

Minister oświaty, jak o tem już donosiliśmy, rozporządził otwarcie wszystkich szkół uzupełniających, w których z powodu wojny nastąpiła przerwa. Rozporządzenie ministerjalne przewiduje jednak pewne wyjątki. A mianowicie, jeżeli w niektórych gałęziach rzemiosła z powodu wypadków wojennych dużo nagromadziło się pracy i obowiązkami uczęszczania do szkoły są potrzebni koniecznie i niezbędnie, może w danym przypadku nastąpić zamknięcie odnośnych klas lub zwolnienie odnośnych uczniów od obowiązku uczęszczania do szkoły uzupełniającej. Odnosi się to szczególnie do tych rzemieślników i przemysłowców, którzy z powodu zaciągnięcia pod broń czeladników i pomocników skazani są na pomoc uczniów bardziej niż kiedykolwiek. Rozporządzenie ministra mówi także o uczniach ponad lat 16, wykonujących ćwiczenia przygotowawcze do wojska. Dla takich uczniów wolno lekcy w szkole uzupełniającej ograniczyć do dwóch godzin tygodniowo. Uczniowie niezdolni do ćwiczeń wojskowych oraz uczniowie niżej lat 16, winni uczęszczać do szkoły uzupełniającej według starego planu.

Włoskie ograniczenia wywozu.

Dekretem ministerjalnym, podpisanym przez króla włoskiego, zamknięto granicę szwajcarską i austriacką dla wywozu metali, kruszców, produktów chemicznych, wyrobów lecarskich, gumy, mięsa, ziemniaków, jaj i zboża. Dekret opiewa, że wywóz tych produktów musi być do wymienionych krajów wstrzymany w celu zaprowiantowania własnego kraju.

Przesadny patriotyzm.

„Nordd. Allg. Ztg.” zamieszcza artykuł, skarżący się na to, że w Rosyi, Francyi i Anglii w niemożliwy sposób zohydzają cesarza Wilhelma i Franciszka Józefa. W związku z tem stwierdza, że i w Niemczech nie brak obrazów zohydzających cara, króla angielskiego i Poincarego. Potępia te objawy jako niegodne narodu niemieckiego i zauważa, że wyzwiska poniżają tylko naród, który ich używa.

Czy to prawda?

Gazety niemieckie donoszą, że Rosyanie, opuszczając miasto Wystruć w Prusach Wschodnich, wszystkie tamże się znajdujące zapasy chleba oblali naftą. Doniesiono o tem komenderującemu generałowi Hindenburgowi, który wydał co do zużycia owego chleba taki rozkaz: „Co do smaku nie będziemy się z Rosyanami sprzeczali. Chleb ten ma być zużyty na wyżywienie jeńców rosyjskich, dopóki zapas starczy.”

Z teatru wojny.

Walki Niemiec z Rosyanami.

Pod Włocławkiem ponieśli Rosyanie klęskę. Według doniesień jeneralnego sztabu niemieckiego dostało się do niewoli przeszło 20 tysięcy Rosyan, prócz tego zdobyto 70 kar-

taczownic i armat. Kilka rosyjskich korpusów musiało się cofnąć aż za Kutno. Podobno dostał się do niewoli cywilny gubernator Warszawy. (Telegram urzędowy o tem nie wspomina).

W Prusach Wschodnich również zostali Rosyanie pobici i stracili 5000 jeńców i 10 kartaczownic. Bitwa odbyła się pod Lipnem (w Król. Polskiem). Rosyanie cofnęli się za Płock.

Wojska rosyjskie zostały także odparte pod Działdowem i Stołupianami (w Prusach Wschodnich).

Walki Austriaków z Rosyanami.

Armia rosyjska zajęła Galicyę środkową i obległa Przemysł. W Karpatach i pod Przemysłem toczą się bezustannie walki bez decydującego rezultatu. Rosyanie posuwają się równocześnie w stronę Krakowa, gdzie napotkają taki sam opór, jak pod Przemysłem. Gazety austriackie zaznaczają, że armia austriacka cofnęła się rozmyślnie w dogodne pozycje, ażeby Rosyan wciągnąć w pułapkę. Działanie wojsk austriackich dzieje się w porozumieniu z główną komendą armii niemieckiej.

Walki Niemiec z Francją.

W Północnej Belgii postępują wojska niemieckie powoli i mozolnie naprzód. Celem pochodu niemieckiego jest port francuski Calais, skąd przy pomocy wielkich moździerzy będzie można ostrzeliwać kanał dzielący Francją od Anglii. Gdyby Niemcom powiodło się zająć Calais, natenczas byłaby Anglia narażona na poważne straty i na niebezpieczeństwo ostrzeliwania wybrzeży angielskich przez okręty niemieckie, a w dalszym ciągu wysadzenie żołnierzy niemieckich w Anglii.

Walki we Francyi trwają bezustannie. Pod Soisson, Verdun, Toul, Nancy, Arras, Reims zachodzą potyczki większe i mniejsze, które wymagają dużo ofiar. Rozstrzygnięcie ma w krótkim czasie nastąpić, gdyż ofenzywa niemiecka dąży do przełamania linii nieprzyjacielskiej.

Wojna turecka.

Sułtan wydał odezwę do wszystkich mahometan, wzywając ich do „świętej wojny” z nieprzyjaciółmi Turcyi. Na Kaukazie odnieśli Turcy zwycięstwo, zmuszając wojska rosyjskie do ustąpienia z zajmowanych stanowisk. Telegramy z Konstantynopola donoszą o różnych zwycięstwach Turków na lądzie i morzu nad Rosyanami i Anglikami.

Następstwa wojny rosyjsko-tureckiej.

Pismo czeskie „Narokdni listy” zamieszcza następujące wnioski pewnego polityka bałkańskiego:

„Wszystko polega na Bułgaryi. Jeśli ta stanie po stronie Turcyi, w takim razie zdaje się być pewnem, że Rumunia nie zdecyduje się tak łatwo na wojnę, czując się nie dość bezpieczną. Serbia i Grecya czuwać powinny przede wszystkim nad własnymi interesami w Macedonii, w tym przypadku może sobie potem Grecya swobodnie wojnę rozpoczynać z Turcją.

Jeśli jednak Rumunia z jednej a Bułgarya, Serbia i Grecya z drugiej strony połączą się do wspólnej akcji wojennej, Rumunii będzie wolno regulować swój stosunek do Austrii, Bułgarya wtedy zaatakuje Adrianopol, a Grecya uderzy na Turcyę od strony morskiej. To oznaczać by musiało koniec Turcyi europejskiej. Włochy w danym momencie powinny wzmocnić swoją inicjatywę polityczną na Bałkanie i przez to stać się pierwiastkiem decydującym w wojnie światowej.”

Układ angielsko-grecki?

Według gazet włoskich Anglia otrzymała od Grecyi oficjalne zapewnienie, iż wyśle niebawem do Egiptu armię złożoną z 50 000 żołnierzy w zamian za pomoc tę otrzymała Grecya od Anglii różne kompensaty natury ekonomiczno-politycznej.

Wojna Austrii z Serbią i Czarnogórą.

Wiadomości z Austrii donoszą o ciągłych zwycięstwach austriackich nad Serbami. Podobno niezadługo stolica Serbii, Białogród, padnie w ręce Austriaków. Drogi do Białogrodu są już obsadzone przez wojska austriackie. Krążą pogłoski, że Francya pożyczyła Serbii 50 milionów franków w złocie. Zapomogę w tej wysokości otrzymała także Czarnogóra. Rosya wspiera znowu Serbię żywnością i amunicją.

